

خدمات رسانی بیمارستان صحرائی شهید فاطمی به بیماران مبتلا به کووید-۱۹ در بندرعباس Shahid Fatemi Field Hospital Services for Patients with COVID-19 in Bandar Abbas, Iran

سید علی موسوی جزائری زاده^{۱*}
Seyed Ali Mousavi Jazaeizadeh^{1*}

^۱ مرکز تحقیقات طب دریا، تهران، ایران

¹ Marine Medicine Research Center, Tehran, Iran

در بندرعباس در جنوب ایران تاسیس کرده است. این بیمارستان در اسفند ۹۸ با هدف خدمت رسانی به مردم در جهت مبارزه با کرونا آغاز به کار کرده است. این بیمارستان ۵۰ تخت خوابی با تجهیزاتی همچون ۴ تخت ای سی یو، سی تی اسکن ریه و آزمایشگاه فعالیت دارد و در آغاز کار ۳۲ پرسنل اعم از پزشک متخصص، پرستار، بهیار، بیماربر و غیره را در اختیار داشته است (شکل-۱).

شکل-۱. تصاویر مربوط به بیمارستان صحرائی شهید فاطمی

سرمقاله

بیماری کووید-۱۹ ناشی از SARS-CoV-2 در اواخر دسامبر ۲۰۱۹ از چین آغاز شد و در کمتر از ۴ ماه سراسر دنیا را فرا گرفت. بطوری که در تاریخ ۱۱ مارس ۲۰۲۰ سازمان بهداشتی جهانی شیوع بیماری کووید-۱۹ را پاندمی (عالم گیر) اعلام کرد تا اهمیت آن بیش از پیش برای همگان مشخص گردد. در حال حاضر بسیاری از اندیشکده‌ها در دنیا پاندمی کووید-۱۹ را بزرگترین چالش قرن برای سلامت عمومی، اقتصاد بین‌المللی، بازارهای نفت و سیاست‌های ملی در بسیاری عرصه‌ها در بسیاری از کشورها می‌دانند (۱).

به نظر می‌رسد که مهترین چالشی که این پاندمی ایجاد کرده به خطر انداختن سلامت جان انسانها در سراسر جهان است که هر روز تعداد بسیاری به این بیماری عفونی مبتلا می‌شوند و تعدادی نیز جان خود را از دست می‌دهند. طبق آمارهای رسمی تا تاریخ ۱۰ سپتامبر ۲۰۲۰، بیش از ۲۸ میلیون مبتلا و حدود یک میلیون کشته بر اثر بیماری کووید-۱۹ در سراسر جهان ثبت شده است. بسیاری از کشورها بویژه کشورهای پیشرفته، وضعیت اضطراری و جنگی را اعلام کرده‌اند. در این جنگ نابرابر، پرسنل درمانی به عنوان ارائه‌دهندگان خط مقدم هر روز و هر لحظه شاهد درد و رنج مردمی هستند که با این بیماری درگیرند، بیماری که هنوز درمان قطعی و واکسن موثر ندارد (۲-۴).

در ایران نیز همچون دیگر کشورها، بی‌تردید نقش‌آفرینی پرسنل درمانی اعم از پزشکان، پرستاران، پیراپزشکان و آزمایشگاهیان در درمان و کاهش آلام بیماران مبتلا و نیز تلاش در جهت ریشه‌کنی و مبارزه با کروناویروس بسیار ستودنی است. در این میان نیروهای نظامی نیز به فراخور تجهیزات و توانمندی‌های خود به میدان آمده‌اند و در کنار مردم قرار گرفته‌اند. نیروی دریایی در راستای رسالت خود در جهت خدمت رسانی به مردم در بحران کووید-۱۹ وارد عمل شده و بیمارستان صحرائی شهید فاطمی را

بیماران بستری شده بطور مداوم از نظر علائم حیاتی کنترل می‌شوند. اشباع اکسیژن شریانی چک می‌شود و در صورت نیاز، اکسیژن درمانی تجویز می‌شود. تا زمان ترخیص، اقدامات درمانی، دارویی و مراقبت‌های پرستاری انجام می‌گیرد. در این بیمارستان صحرائی، تشخیص قطعی بیماری کووید-۱۹ با انجام تست پی سی آر و یافته‌های سی تی اسکن انجام می‌شود.

ارائه این خدمات بهداشتی و درمانی به مردم توسط نیروی دریایی می‌تواند کمکی موثر به وزارت بهداشت و درمان و پرسنل بهداشتی و درمانی در شرایط بحرانی کرونا در بندرعباس و استان هرمزگان باشد.

اگرچه در حال حاضر همه مجموعه‌های مردمی، بخش خصوصی، بنگاه‌های اقتصادی، دستگاه‌های اجرایی، نیروهای نظامی و انتظامی و مراکز بیمارستانی و درمانی، تمام توان خود را برای پیشگیری و مقابله با بیماری کووید-۱۹ در کشور به کار گرفته‌اند، اما همچنان طبق توصیه‌های سازمان جهانی بهداشت مهمترین نکته در راستای پیشگیری و قطع زنجیره انتقال کروناویروس (SARS-CoV-2) رفتار فرهنگی مردم می‌باشد که دارای تاثیرات بسیار زیادی است. اگر همه مردم توصیه‌های بهداشتی را رعایت و با خودداری از تردد غیرضروری و مسافرت در خانه بمانند، می‌توان سلامت خود و دیگران را تضمین نموده و به شکست ویروس کرونا کمک نمایند (۵۶).

تضاد منافع: نویسنده تصریح می‌نماید که هیچگونه تضاد منافی در مطالعه حاضر وجود ندارد.

منابع

1. Velavan TP, Meyer CG. The COVID-19 epidemic. *Tropical medicine & international health*. 2020;25(3):278.
2. Moghadam GT, Hosseini SM, Shayesteh TH, Ghasemi H, Ranjbar A. Attenuation of cisplatin-induced toxic oxidative stress by propofol. *Anesthesiology and pain medicine*. 2014;4(4). doi:10.5812/aapm.14221
3. Ranjbar A, Mohsenzadeh F, Chehregani A, Khajavi F, Hosseini SM, Ghasemi H. Ameliorative effect of *Matricaria chamomilla*. L on paraquat: Induced oxidative damage in lung rats. *Pharmacognosy research*. 2014;6(3):199. doi:10.4103/0974-8490.132595
4. Ghanei M, Eshraghi M, Jalali AR, Aslani J. Evaluation of latent hemoptysis in Sulfur Mustard injured patients. *Environmental toxicology and pharmacology*. 2006; 22 (2): 128-30. doi:10.1016/j.etap.2005.12.009
5. Jazani RK, Saremi M, Rezapour T, Kavousi A, Shirzad H. Influence of traffic-related noise and air

در ۳ ماهه اول آغاز به کار بیمارستان صحرائی شهید فاطمی در بندرعباس، تعداد ۸۶۸ نفر (۵۱۰ مرد-۳۵۸ زن) پذیرش شدند. محدوده سنی این افراد از کودک ۶ ساله تا سالمند ۹۰ ساله بوده است، با این وجود عمده افراد یعنی ۷۶۲ نفر در بازه سنی ۲۰ تا ۶۰ سال قرار داشتند که پذیرش شده و خدمات درمانی دریافت کردند.

عمده علائم بالینی ثبت شده در این بیماران به ترتیب فراوانی؛ تنگی نفس و تب و لرز در ۴۵۶ نفر، سرفه و سردرد و گلودرد در ۱۸۸ نفر، ضعف و بی حالی در ۱۰۵ نفر، مشکل گوارشی و بی‌اشتهایی در ۷۳ نفر و کاهش حس چشایی و بویایی در ۴۶ نفر ثبت شد. در این بیمارستان صحرائی نرخ مرگ و میر برای بیماران مبتلا به کووید-۱۹ حدود ۶٪ گزارش شده است.

فرایند خدمات رسانی در این بیمارستان به این ترتیب می‌باشد؛ افرادی که با یکی از علائم اولیه همچون تب، سرفه، سردرد، آبریزش بینی، بدن درد یا مشکل تنفسی به بخش تریاز مراجعه کنند، اطلاعات ایشان ثبت می‌شود. در بخش پذیرش توسط پزشک ویزیت می‌شوند. در صورت مشکوک بودن به کووید-۱۹، پرونده بستری موقت تشکیل می‌شود و بیمار تحت نظارت قرار می‌گیرد. اگر نیاز به ارزیابی بیشتر باشد به مرکز انجام سی تی ارجاع می‌شود. اگر عارضه ای در سی تی به مفع عوفنت ریوی و کووید-۱۹ یافت شود با هماهنگی آنکال عفونی، بیمار برای دریافت خدمات درمانی به بخش بستری مختص کووید-۱۹ منتقل می‌شود و فرایند درمان برای ایشان انجام می‌گردد. بیمارانی که علائم حاد نداشتند اما یافته‌های سی تی مشکوک به کووید-۱۹ بود با توجه به وضع بیمار به مراکز قرنطینه ارجاع می‌شوند یا با آموزش و توجیه نکاتی پزشکی و بهداشتی، قرنطینه خانگی توصیه می‌شود.

- pollution on self-reported fatigue. *International journal of occupational safety and ergonomics*. 2015;21(2):193-200. doi:10.1080/10803548.2015.1029288.
6. Abad HL, Ajalloueyan M, Jalali AR. Impact of body mass index (BMI) on ventilation during low-frequency jet ventilation. *Otolaryngology—Head and Neck Surgery*. 2007;136(3):477-80. doi:10.1016/j.otohns.2006.08.021